

NOTAT

26. februar 2009

J.nr.

Ref. re

Energieffektivisering og internationalt samarbejde

Side 1/6

Aktivering af energimærkningerne.

Indledning

Den evaluering af den danske energibesparelsesindsats, som blev gennemført i 2008, omfatter også energimærkningsordningen for bygninger. Ordningen vurderes at være ineffektiv, idet evalueringen ikke kan påvise, at den afstedkommer energibesparelser.

På denne baggrund indeholder dette notat forslag til ændringer af ordningen, der har som målsætning at aktivere energimærkningerne, således at omfanget af besparelser, som realiseres i forlængelse af energimærkninger, øges. Samtidigt har ændringerne som målsætning at reducere omkostningerne ved udarbejdelse af mærkningerne.

Forslagene omfatter en mere aktiv markedsføring og informationsindsats i forbindelse med mærkningen af bygninger, en bedre udnyttelse af synergieffekter mellem mærkningen og andre tiltag til fremme af besparelser samt en række forslag til reduktion af omkostningerne ved mærkningen, herunder en mere målrettet mærkningsmetode, hvor energimærkningen afpasses i forhold til omfanget af de forventede energibesparelser, og en forlængelse af mærkningernes gyldighedsperiode.

EU's bygningsdirektiv

Energimærkningen er en udmøntning af EU's bygningsdirektiv, som fastlægger minimumskrav til energimærkningen i Danmark. Energimærkningsordningen går i dag på en række områder videre end minimumskravene i direktivet, og der er derfor et råderum i forhold til direktivet. Dette fremgår af notatet "Råderum for justering af energimærkningen i forhold EU's bygningsdirektiv". Forslagene til ændringer af energimærkningen, som beskrives i dette notat, holder sig inden for rammerne af EU's bygningsdirektiv.

EU-Kommissionen fremlagde ultimo 2008 forslag til justering af bygningsdirektivet, et såkaldt re-cast. Dette lægger op til justeringer af en række artikler i direktivet, men ikke en samlet revision. Ændringerne, som foreslås gennemført ved dette re-cast, forventes vedtaget inden udgangen af 2009, og skal efterfølgende implementeres i dansk lovgivning.

Evalueringens forslag til ændring af energimærkningsordningen.

Evalueringen afviser generelt forslag om ændringer, der skal gøre ordningen effektiv i praksis – altså ved at den rent faktisk fører til energibesparelser. Evaluator skriver: "*Fremover vil energimærket blive offentliggjort, så fx energiselskaberne og andre aktører kan anvende op-*

lysningerne til at målrette deres aktiviteter. Denne og andre ændringer vurderes imidlertid ikke markant at øge effekten af ordningen.”

Der er imidlertid ingen nærmere analyse af dette, hverken i evalueringens hovedrapport eller i bilagsmaterialet. Vurderingen fremstår derfor udokumenteret.

Energistyrelsen er uenig med evaluatør på dette punkt. Det er Energistyrelsens synspunkt, at energimærkningen kan forbedres, således at den i højere grad bidrager til flere besparelser. Specielt i samspil med andre virkemidler til fremme af energibesparelse, kan energimærkningen bidrage til flere besparelser. Energimærkningen synliggør de energibesparelspotentialer i bygninger, og kan således målrette indsatsen til realisering af disse. Dette kan eksempelvis ske i samspil med informationsindsatser om besparelser eller i samspil med energiselskabernes indsats til fremme af besparelser i bygninger. Derudover kan den synliggørelse af bygningernes energieffektivitet, der også ligger i energimærkningen, bidrage til at øge bevidstheden om energieffektiviteten i bygninger på samme måde som mærkningen af apparater.

Forslag til aktivering og billiggørelse af energimærkningsordningen.

Mere aktiv markedsføring

Evalueringen viser blandt andet, at der er mange forskellige parter, der involveres i beslutninger om gennemførelsen af energibesparelser eller bygningsændringer generelt. Bygningsejeren inddrager ofte håndværkere, byggefirmaer, bygningsrådgivere mv. beslutningsprocessen. Derudover skal bygningsejeren ofte inddrage en bank eller kreditforening for at skaffe finansieringen, og visse situationer skal bygningsmyndigheden i kommunen inddrages. Perspektivet er derfor, at energimærkningen benyttes af alle disse parter som et fælles grundlag, således at energibesparelser indgår som en integreret del af beslutningsprocessen om gennemførelsen af bygningsændringer eller reoveringer.

Allerede nu har visse finansieringsinstitutioner udtrykt interesse for at rådgive deres kunder om energibesparelser med henblik på at stille finansiering til rådighed. Tilsvarende har visse byggefirmaer udtrykt større interesse for at rådgive deres kunder om energibesparelser i takt med at aktiviteten inden for byggeriet er faldet over det sidste års tid.

Forslag:

- *Offentliggørelse af mærkningerne.* Alle energimærkninger offentliggøres på den offentlige informationsserver, www.ois.dk, der blandt andet tilvejebringer oplysninger om bygninger (BBR). Offentliggørelsen indebærer at alle væsentlige oplysninger om mærkningen for den enkle bygning stilles gratis til rådighed for alle. Derudover skal der tilvejebringes masseudtræk af energimærkninger mod gebyr i henhold til gældende regler for OIS. Offentliggørelsen gennemføres inden sommerferien 2009.
- *Aktiv information om mærkningen til alle målgrupper.* Der gennemføres en aktiv informationsvirksomhed om mærkninger rettet til alle målgrupper, det vil sige bygningsejere, håndværkere, byggefirmaer, rådgivere og finansieringsinstitutioner. Der gennemføres derudover demonstrationsprojekter om motivering af bygningsejere og organisering af energibesparelsesindsatsen for flerfamiliehuse, grupper af enfamiliehuse mv. som involverer alle målgrupper og parter, der er involveret i beslutningsprocessen

og gennemførelsen af besparelser. Informationsvirksomheden udføres inden for rammerne af puljen på 10 mio. kr. per år, der blev stillet til rådighed til formålet i februar 2008. Disse aktiviteter er startet med indhentning af tilskudsansøgninger med frist den 2. februar 2009. Tilsvarende integreres energimærkningen i øvrige informationsindsatser, herunder blandt andet 1-ton-mindre-kampagnen.

- *Udvikling af mere brugervenlige og opdaterede energimærkninger.* Energimærkningen videreudvikles med henblik på at gøre mærkningerne mere brugervenlige, forståelige og anvendelige for bygningsejerne og andre målgrupper. Som led heri gennemføres undersøgelse af hvorledes mærkningen mest effektivt præsenteres for målgrupperne. Det udvikles i denne forbindelse faciliteter, der gør det muligt for bygningsejerne at bestille udskrifter af energimærkningen eller dele heraf med opdaterede oplysninger om energipriser, investeringsomkostninger og finansieringsforudsætninger mv. på nettet.
- *Samarbejde med energiselskaber og andre om målrettet anvendelse af mærkningen.* Der optages drøftelser med energiselskaber, energikonsulentfirmaer, byggevirksomhederne og andre interessenter om hvorledes mærkningen kan udnyttes mest effektivt, herunder drøftes gennemførelsen af nye aktiviteter til markedsføring af energibesparelser over for bygningsejerne, herunder:
  - drøfte med energiselskaberne, konsulentfirmaerne og andre mulighederne for at rette henvendelse til nye bygningsejere efter indflytning med tilbud om rådgivning om energibesparelser med udgangspunkt i mærkningen,
  - drøfte med energiselskabernes om mærkningen kan anvendes i forbindelse med fremsendelsen af årsopgørelsen som information til bygningsejeren om hvordan energiregningen kan reduceres,
  - drøfte med energiselskaberne hvordan mærkningen kan som grundlag for energiselskabernes forpligtelse til realisering af energibesparelser,
  - drøfte med byggebranchen, Videntcenteret om varmebesparelser og andre hvorledes mærkningerne kan anvendes som grundlag for ydelse af tilbud fra håndværkere til bygningsejere, eventuelt som led i pakkeløsninger,
  - drøfte med Elsparefonden hvordan energimærkningen kan bidrage til udviklingen af Elsparefondens platform ”Min Bolig”.
- *Krav om, at mærkningen indgår ved annoncering af ejendomshandel eller udleje.* I forbindelse med annoncering af alle ejendomshandler eller lejemål angives hvilken indplacering bygningen har på energimærkeskalaen. Forslaget indebærer dels, at energieffektiviteten synliggøres for potentielle købere og lejere på et tidligt tidspunkt i overvejelserne om købet eller lejemålet, således at denne kan indgå som beslutningsparameter for køberen eller lejeren. Derudover vil forslaget også medføre, at antallet af ejendomshandler og udleje af boliger, der gennemføres uden den lovpligtige mærkning, falder drastisk. Dette skyldes, at det synliggøres om mærkningen er gennemført, således at kontrollen med, om ejendomsmæglere eller udlejere overholder lovens krav, gennemføres meget enkelt ved stikprøvekontroller. Forslaget forudsætter lovændring. Dette forslag indgår endvidere i EU-Kommissionens forslag til re-cast af bygningsdirektivet.

Forenkling og billiggørelse af mærkningerne.

Evalueringen foreslår, at mærkningen gøres billigere herunder, at der udarbejdes en niveauopdelt mærkning, hvor indsatsen afhænger af de forventede besparelser.

Forslag:

- *Der indføres niveauopdelt mærkning.* Der udvikles et niveauopdelt koncept for mærkningen, hvor mærkningen af ældre og ineffektive bygninger, hvor energibesparelspotentialet forventeligt er størst, gennemgås grundigere end bygninger, hvor der forventeligt ikke er det samme potentiale for besparelser. Det niveauopdelt koncept udvikles og implementeres i løbet af 2009.
- *Opdatering af energimærkningen ved energitjek.* Energimærkningen af allerede mærkede bygninger forenkles, således at hovedindholdet i mærkningen bliver at følge op på de tidligere anbefalede besparelser, at vurdere om der er sket bygningsændringer eller teknologisk udvikling, der giver mulighed for nye besparelser. Herved vil det generelt være sådan, at mærkningen opdateres ved gennemførelsen af hurtigere og mindre ressourcekrævende energitjek på baggrund af den gennemførte mærkning. Kun ved omfattende bygningsændringer gennemføres ny energimærkning fra bunden. Den forenkede mærkning udvikles i løbet af 2009 med henblik på at træde i kraft ved opdatering af energimærkningerne efter udløbet af deres gyldighed.

Ændring af rammer.

Den danske energimærkning går på en række områder længere end kravene i direktivet med hensyn hvilke bygninger, der skal mærkes, og mærkningernes gyldighedsperiode. Det vurderes at disse regler kan forenkles for at reducere omkostningerne uden at det går ud over mulighederne for at øge omfanget af besparelser.

Forslag:

- *Der indføres en differentieret gyldighedsperiode* for energimærkningerne afhængig af bygningens energieffektivitet. Gyldighedsperioden for energieffektive bygninger, hvor der er et mindre besparelspotentiale, gøres længere end for andre bygninger. F.eks. kan gyldighedsperioden sættes til 10 år for energieffektive bygninger og 7 år for andre bygninger. Bygningsdirektivet fastlægger, at den maksimale gyldighedsperiode er 10 år. Den nuværende gyldighed er 5 år. Kriterierne for differentieringen af gyldighedsperioden fastsættes i forbindelse med ændringen af bekendtgørelsen herom i løbet af 2009.

Forslaget indebærer ændring af aftalen af 10. juni 2005, hvoraf det fremgik, at gyldigheden for mærkningen fastsættes til 5 år.

- *Offentlige bygninger med areal under 250 m² skal ikke energimærkes regelmæssigt.* I den nuværende ordning, skal offentlige bygninger ned til 60 m² altid have gyldigt energimærke. Dette foreslås ændret således at dette kun gælder for bygninger over 250 m². I følge EU's bygningsdirektiv gælder dette kun for offentlige bygninger over 1000 m², men i Kommissionen re-cast, foreslås denne grænse nedsat til 250 m².

Forslaget indebærer ændring af aftalen af 10. juni 2005, hvoraf det fremgik, at alle offentlige bygninger omfattes af reglerne for regelmæssig mærkning hvert 5. år.

Med henblik på at sikre, at det offentlige går foran med gennemførelsen af energibesparelser foreslås, at den igangværende energimærkning af offentlige bygninger ned til 60 m² færdiggøres, således at ændringen først får effekt i forbindelse med opdateringen af energimærkningerne. Det foreslås endvidere at der på grundlag af aftalen mellem daværende Transport- og Energiminister og KL om energibesparelser i kommunerne, optages drøftelser mellem Klima- og Energiministeriet og KL om gennemførelsen af særlige tiltag til opfølgningen af energimærkningerne.

- *Krav om regelmæssig energimærkning af andre bygninger end offentlige bygninger afskaffes.* I den danske ordning, skal alle bygninger over 1000 m² mærkes regelmæssigt hvert 5. år. Dette krav findes ikke i bygningsdirektivet. Det foreslås derfor, at disse regler afskaffes i den danske ordning. Dette medføre en forenkling af reglerne i den danske energimærkningsordning, men ikke en markant reduktion af omkostningerne, idet bygningsdirektivet fortsat kræver, at der skal foreligge en energimærkning ved salg eller udleje af lejligheder. I de fleste ejendomme med flere lejligheder vil der med stor sandsynlighed ske salg eller udskiftning af lejemål forholdsvis hyppigt, således at der kun vil være kortere perioder, hvor der ikke vil være krav om gyldig energimærkning for bygningen.

Forslaget indebærer ændring af aftalen af 10. juni 2005, hvoraf det fremgik, at alle bygninger over 1000 m² skal energimærkes regelmæssigt hvert 5. år.

Kommunikation og dialog med interessenter

Med henblik på at sikre en løbende opfølgning på ordningen er der behov for en fortløbende dialog med de primære interessenter.

Forslag:

- *Der etableres interessentforum om energimærkningen.* Der etableres i 2009 et forum bestående af de væsentligste interessenter for energimærkningen (bygningsejere, rådgivere og byggeindustri, finansieringsinstitutioner, energimærkningsfirmaer og repræsentanter for den byggefaglige ekspertise), der har til opgave at følge udviklingen af energimærkningen, dens virkning i forhold til besparelser og drøfte muligheder for forbedringer. Forummet skal således udarbejde anbefalinger til Energistyrelsen om ordningen, herunder ændringer af ordningen, aktiviteter til understøttelse af konsulenter, informationsaktiviteter mv. Energistyrelsen står for sekretariatsbetjeningen af ordningen.

Administrative forenklinger og bedre faglig støtte til energikonsulenterne.

I april 2008 åbnedes mulighed for at firmaer kunne gennemføre den lovpligtige energimærkning via firmacertificering, dvs. at kravet om personlig beskikkelse af de enkelte konsulenter ændredes til et krav om certificering af firmaet. Personligt beskikkede konsulenter vil dog kunne udføre mærkninger frem til 31. april 2011. Firmacertificeringen giver mulighed for administrative forenklinger, idet godkendelsen af konsulenter, kontrollen med de enkelte konsulents arbejde mv. gennemføres inden for rammerne af certificeringsordningen. Samtidigt

er der skabt bedre rammer for en kvalitetsudvikling af energimærkningen, fordi der med certificeringen er lagt afgørende vægt på kvalitetssikringen og den løbende kvalitetsudvikling i energimærkningsfirmaerne.

Forslag:

- *Styrkelse af de faglige støttefunktioner til energikonsulenterne.* I forbindelse med udløbet af det nuværende administrative sekretariats kontrakt ved udgangen af 2009, gennemføres i 2009 et udbud af et nyt sekretariat, hvor der lægges afgørende vægt på bygningsfaglige og kommunikative kompetencer. Sekretariatets rolle bliver herunder at følge kvaliteten i mærkningerne, herunder den faglige kvalitet og på dette grundlag sikre at de tekniske retningslinjer for udførelse af mærkningen er i orden, at konsulenterne får stillet faglige værktøjer til rådighed, og at de har redskaberne til at vejlede husejerne om gennemførelsen af energibesparelser på grundlag af mærkningerne. Videncenteret om energibesparelser inddrages heri med henblik på at sikre at det faglige grundlag for energimærkningen er opdateret.

Opfølgning og evaluering

For at sikre at ordningen holder sig på rette spor og skal der løbende følges op på ordningen og gennemføres vurdering af ordningen og energibesparelserne, der gennemføres som følge af ordningen

Forslag

- *Løbende vurderinger af ordningen.* Som led i opfølgningen på den samlede energibesparelsesindsats gennemfører Energistyrelsen løbende vurderinger af ordningen, som sammenfattes i en årsrapport, der forelægges interessentforummet, som omtales ovenfor.
- *Evaluering i 2012.* Der gennemføres i 2012 en uafhængig evaluering af energimærkningen med henblik på at vurdere omkostningerne og besparelsvirkningen af ordningen.